

Mirar la diversitat des de la intersecció

Publicat per [Interacció](#) [1] el 12/07/2022 - 12:37 | Última modificació: 21/04/2026 - 11:39

L'article planteja la incorporació de la perspectiva interseccional en la gestió dels equipaments culturals de proximitat com un desplaçament necessari en la manera d'entendre la desigualtat i la participació cultural. El punt de partida és la constatació que els models habituals de tractament de la diversitat resulten insuficients perquè tendeixen a fragmentar la realitat en categories aïllades. La interseccionalitat introdueix una mirada més complexa, basada en la idea que els eixos de discriminació no operen de manera independent sinó interrelacionada, generant experiències específiques que no poden ser reduïdes a una sola variable.

Aquest marc conceptual no es presenta com una teoria tancada sinó com una "caixa d'eines" analítica orientada a la pràctica. La seva aportació principal consisteix a desplaçar l'atenció cap a les relacions de poder que travessen la vida social i que també es reproduïxen, sovint de manera implícita, en les polítiques públiques i en el funcionament dels serveis culturals. En aquest sentit, els equipaments culturals de proximitat —centres cívics, ateneus o equipaments polivalents— apareixen com espais especialment rellevants, perquè combinen funcions culturals, educatives i comunitàries i operen en contacte directe amb la població.

La interseccionalitat qüestiona dues lògiques habituals de l'acció pública: l'adreçada a una ciutadania abstracta i homogènia, i la que segmenta els públics en categories fixes. Ambdues tendeixen a invisibilitzar la complexitat de les trajectòries vitals i poden generar exclusions. En canvi, la mirada interseccional obliga a reconèixer la diversitat interna dels col·lectius i a revisar críticament les pròpies pràctiques institucionals, preguntant-se qui queda fora, quines identitats es reforcen i quines desigualtats es reproduïxen.

En l'àmbit cultural, aquesta perspectiva s'articula amb marcs ja presents com els drets culturals, la igualtat de gènere o les polítiques de diversitat, als quals aporta més profunditat analítica. No substitueix aquests enfocaments, sinó que els obliga a fer-se més precisos. Això implica, per exemple, revisar les condicions d'accés i participació, detectar obstacles menys visibles i dissenyar accions que combinin l'atenció a la diversitat amb la generació d'espais compartits.

Tanmateix, el text no amaga les dificultats d'aquesta incorporació. La interseccionalitat exigeix una capacitat d'anàlisi situada, una major flexibilitat en la programació i una transformació en la relació amb la ciutadania. Demana temps, formació i mecanismes de diagnòstic i participació més sofisticats. També implica assumir que totes les polítiques tenen efectes interseccionals, siguin o no conscients, i que la qüestió no és evitar-los sinó orientar-los cap a la reducció de desigualtats.

L'article conclou amb una orientació operativa clara: la incorporació de la interseccionalitat hauria de desplegar-se de manera progressiva en àmbits clau de la gestió dels equipaments culturals de proximitat, com la diagnòstic del context, la formació dels equips, els mecanismes de participació, la programació, la mediació i els processos d'avaluació. No es tracta d'un canvi puntual, sinó d'un procés d'aprenentatge sostingut que pot transformar la manera com els equipaments entenen el seu paper públic.

Jordi Baltà Portolés, Gigi Guizzo, Àngel Mestres Vila | Debats: Revista de cultura, poder i societat (Dedicat a: [Cultura i gèneres](#) [2]. Trajectòries professionals, polítiques i gestió cultural)

[La incorporació d'una perspectiva interseccional als equipaments culturals de proximitat](#) [3]

—

—

— [3]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: diversitat cultural
Etiquetes: desigualtats culturals
Etiquetes: inclusió cultural
Etiquetes: drets culturals

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2012/diversitat-interseccio>

Enllaços:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>
[2] <https://interaccio.diba.cat/news/2022/07/debats-136>
[3] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/61-76.pdf>
[4] <https://interaccio.diba.cat/node/3847>